

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Weronica Öhrt

Information om arbetet med verksamhetsplan 2025

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** uppdra till förvaltningen att omhänderta eventuella inspel från nämnden i beredningen av verksamhetsplan för 2025, samt
2. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen arbetar med att ta fram nämndens verksamhetsplan för 2025 som nämnden fattar beslut om på decembersammanträdet. Förvaltningen informerar nämnden på novembersammanträdet om processen och arbetet hittills samt beskriver förutsättningar och upplägg för 2025 års verksamhetsplan. I ärendet finns även en inledande beskrivning av de kärnuppdrag som förvaltningen arbetar utifrån.

Beredning

Verksamhetsplanen bereds av förvaltningen. Underlag till arbetet med verksamhetsplanen är förutom Mål och budget även nämndens verksamhetsplan för 2024, nämndens Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning och riskanalysen. I arbetet med att ta fram förslag till åtgärder har representanter från förvaltningens alla avdelningar deltagit.

Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Förvaltningens process med att ta fram en verksamhetsplan för 2025 följer ett årshjul och samordnas med kommunens Mål och budgetprocess och med framtagandet av nämndens internkontrollplan. Verksamhetsplan och budget 2025 ska beslutas vid nämndsammanträdet i december.

Underlag till arbete med verksamhetsplanen är förutom Mål och budget även nämndens verksamhetsplan för 2024, nämndens Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning och nämndens riskanalys.

Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning har reviderats för att fortsatt vara aktuell och behålla sin genomslagskraft och fokus kommer även fortsättningsvis vara 1000-planens fyra målområden. Att 1000-planen inarbetas i verksamhetsplanen bidrar till en tydlighet i såväl styrning som uppföljning av förvaltningens arbete för att uppfylla uppdrag och fokusmål i Mål och budget samt det politiska nämndmålet som löper över hela mandatperioden: Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 7 november 2024
- Bilaga 1. Information om arbetet med verksamhetsplan 2025

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Weronica Öhrt

Information om arbetet med verksamhetsplan 2025

Process och beslut av verksamhetsplan 2025

Förvaltningens process med att ta fram en verksamhetsplan för 2025 följer ett årshjul och samordnas med kommunens Mål och budgetprocess och framtagandet av nämndens internkontrollplan. Vid nämndsammanträdet i december presenteras ett förslag till verksamhetsplan och budget 2025. När nämnden har beslutat om verksamhetsplan inklusive åtgärder tar förvaltningen och dess avdelningar fram aktiviteter för genomförande av åtgärderna.

Underlag till verksamhetsplan 2025

Underlag till arbetet med verksamhetsplanen är Mål och budget där 22 uppdrag riktar sig till arbetsmarknadsnämnden, varav fyra är nya för i år. Förutom Mål och budget utgör även nämndens verksamhetsplan för 2024, Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning, förvaltningens riskanalys och nämndens sex prioriterade risker underlag för verksamhetsplanen. De sex prioriterade riskerna för 2025 är:

1. Matchningsproblem på arbetsmarknaden består och många arbetslösa i behov av yrkesutbildning saknar motivation att studera
2. Förvaltningen begränsas i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter
3. Svårigheter för nämndens målgrupper att hitta ekonomiskt hållbart boende
4. Lågt arbetskraftsdeltagande bland utrikesfödda och i synnerhet bland utrikesfödda kvinnor
5. Kommunens kompetens och potential inom arbetsmarknadspolitiken tas inte tillvara av staten
6. Otillåten påverkan, välfärdsbrottslighet och bedrägerier.

Förvaltningens verksamheter har genom dialoger och diskussioner haft stor medverkan i framtagandet av åtgärderna, vilket lägger grunden för en god förankring och ökar möjligheterna för den kommande verksamhetsplanens genomslag.

Utöver de 22 uppdragen i Mål och budget finns även ett gemensamt arbetsgivarmål för alla nämnder, N.1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning

Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning beslutades av nämnden i oktober 2023 och innehöll då 23 åtgärder med tillhörande indikatorer. Planen arbetades in i 2024 års verksamhetsplan.

I nämndens beslut framgår att planen kan revideras vid behov. I arbetet med framtagande av verksamhetsplan för 2025 har planen reviderats och uppdaterats för att fortsätta vara aktuell och få genomslag för nämndens målsättning. Planen innehåller inför 2025 åtta åtgärder utifrån att flera åtgärder är färdiga och några åtgärder har kunnat slås ihop. De förändringar som skett är:

- 6 åtgärder bedöms vara eller bli färdiga under 2024.
- 3 är stoppade eller försenade, dessa föreslås inte följa med till verksamhetsplan 2025.
- 3 åtgärder kommer att fortsätta, men i aktivitetsform.
- 3 åtgärder bedöms utgöra kärnuppdrag.

Närmare beskrivning av detta kommer att finnas i ärendet till nämndsammanträdet i december.

I september 2024 var andelen vuxna biståndsmottagare 1,23 procent. Förvaltningen kraftsamlar nu för att nå nämndens målsättning om att max 1 procent av befolkningen i Uppsala ska vara beroende av ekonomiskt bistånd. Förvaltningens olika avdelningar och dess kärnuppdrag kompletterar varandra genom att kunna erbjuda arbetsmarknadsinsatser och utbildning för dem med ekonomiskt bistånd som har behov av det.

Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning identifierar fyra målområden:

1. Rusta arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden och bidra till kompetensförsörjningen,
2. Fler ska ha en egen försörjning,
3. Utveckla samarbetet med näringsliv och arbetsgivare, samt
4. Jämställt arbetsmarknadsinträde.

Planen och dess målområden kommer att vara en betydande del av nämndens verksamhetsplan även under 2025. Åtgärderna kopplade till planen kommer att vara sorterade under relevanta uppdrag i Mål och budget. Detta bidrar till en tydlighet i styrning och i uppföljning av förvaltningens arbete för att uppfylla nämndmål och 1000-planens målområden samt uppdrag och fokusmål i Mål och budget.

Fortsatt arbete med verksamhetsplan 2025

Förslag till verksamhetsplan för 2025 innehåller för närvarande 30 åtgärder. Färre åtgärder bidrar till att bättre fånga upp och svara mot ambitionerna i uppdragen riktade till arbetsmarknadsnämnden i Mål och budget. Det ger större utrymme för flexibilitet och bättre effekter. Mindre detaljstyrning bidrar till att förvaltningens avdelningar har möjlighet att bedöma vilka aktiviteter som ger störst genomslag för att tillsammans nå nämndens målsättning om att inte mer än en procent av den vuxna befolkningen ska vara beroende av ekonomiskt bistånd. Åtgärder bör inte heller omfatta sådant som ingår i nämndens kärnuppdrag, dels då detta redan regleras av lagstyrning och reglemente, dels för att fokus i verksamhetsplanen då kan koncentreras till utveckling av verksamheten eller nya, riktade satsningar.

Utgångspunkten i förslaget till verksamhetsplan är att alla som kan jobba ska jobba. Detta konkretiseras i det politiska nämndmål som löper över hela mandatperioden: Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska.

Verksamhetsplanen fokuserar även fortsättningsvis på 1000-planens fyra målområden och svarar samtidigt mot de prioriterade riskerna och utmaningar som Uppsala står inför inom matchningen på arbetsmarknaden, kompetensförsörjning och utbildning, att rusta arbetssökande att bli anställningsbara samt att motverka effekterna av långtidsarbetslöshet och långvarigt försörjningsstöd. En viktig del i allt detta är en lyckad och snabb integration.

Exempel på åtgärder som möter utmaningarna och får fler Uppsalabor i en egen försörjning:

- Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande:

Erbjuda individanpassade kompetenshöjande insatser till alla under arbetsmarknadsanställningen,

Arbeta för att öka övergången från kommunal arbetsmarknadsanställning till studier eller reguljära arbetsmarknaden

- Uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar:

Utveckla en effektiv modell för samverkan mellan länets kommuner gällande gymnasieskolan och komvux enligt Skolverkets planerings- och dimensioneringsuppdrag.

- Uppdrag 39. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering:

Utöka samarbetet mellan familjecentraler, sfi och andra delar av Utbildnings- och jobbcenter till att omfatta fler områden i Uppsala.

Kärnuppdrag som bidrar till måluppfyllelse

Arbetsmarknadsnämnden har ett brett ansvarsområde och därför också ett stort kärnuppdrag som innefattar många olika insatser, ofta lagstyrda.

Kommunens roll i arbetsmarknadspolitiken är kompletterande till de statliga insatserna. Arbetsmarknadsnämnden tillhandahåller insatser för personer som är i

behov av ekonomiskt bistånd och som anvisas till en insats, men även för personer som deltar i frivilliga insatser. Arbetsmarknadsverksamheten arbetar med matchning och coachning av arbetssökande och samarbetar med arbetsgivare som är i behov av att anställa. Arbetsmarknadsverksamheten arbetar även med kommunala arbetsmarknadsanställningar och med feriejobb till ungdomar.

Konsument Uppsala arbetar med budget- och skuldrådgivning och konsumenträttsfrågor. Kommuner ska enligt lag ge ekonomisk rådgivning till skuldsatta personer, både för att förebygga överskuldsättning och för att hjälpa skuldsatta personer att hitta en lösning på sina problem.¹ Konsument Uppsala arbetar med rådgivning i privatekonomiska frågor och allmän information men också förebyggande och med praktisk hjälp till individer att planera sin ekonomi samt hjälper till med skuldsaneringsansökningar.

Den kommunala vuxenutbildningen (komvux) styrs av Skollagen och därtill hörande förordningar. Vuxenutbildningen har en viktig roll i framtidens kompetensförsörjning genom att erbjuda utbildningar inom de branscher där efterfrågan på arbetskraft finns. Kommuner ska samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux planeras, dimensioneras och erbjuds. Komvux är även skyldiga att erbjuda kurser för att läsa in behörighet till högskola. Inom komvux finns också sfi och samhällsorienteringen för nyanlända, som båda är viktiga verktyg för att bidra till en lyckad integration.

Socialtjänst - ekonomiskt bistånd styrs av Socialtjänstlagen (SoL) och bedriver därmed myndighetsutövning. Socialtjänsten har ett tvådelat uppdrag: att arbeta motiverande och med myndighetsutövning. Inom det motiverande arbetet handlar det om att *hjälpa individer att bli självförsörjande* genom att erbjuda individen rätt insats och vägledning. Inom myndighetsutövningen handlar det om *hjälp med försörjningen*. Efter utredning och en individuell behovsprövning, kan ekonomiskt bistånd beviljas. Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät och kan bara bli aktuellt när alla andra möjligheter till försörjning är uttömda och ska vara ett tillfälligt stöd.

Samverkan med andra myndigheter och aktörer är en central del av socialtjänstens arbete för att lyckas med sitt uppdrag. Samverkan kring barn i hushåll med ekonomiskt bistånd ska säkerställa att barnet får de olika typer av stöd som barnet behöver och på avdelning Socialtjänst - ekonomiskt bistånd finns en barnrättssamordnare.